



GÜNDÖĞAR

11 mart 2021-ci il № 3 - 4 (6755)

İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Qəzet 1931-ci ildən çıxır. e-mail: gundogarqazeti@box.az

Təsisçilər: Neftçala Rayon İcra Hakimiyyəti və redaksiyanın jurnalist kollektivi

TARİXİMİZİN HEÇ VAXT UNUDULMAYACAQ QANLI SƏHİFƏSİ—XOCALI FACİƏSİ XOCALI SOYQIRIMINDAN 29-İL ÖTÜR FACİƏ QURBANLARININ ƏZİZ XATİRƏSİNİ QALIB XALQ KİMİ İLK DƏFƏ BÖYÜK QÜRUR HİSSI İLƏ ANDIQ

Keşməkəşlərlə, eniş-yoxuşlarla dolu tarixi keçmişimizin çətin, qanlı-qadılı sahifələri, hadisələri az olmayıb. Amma 29 il bundan əvvəl baş veren Xocalı faciəsi kimi dəhşətli qanlı hadisə görünməyib, 29 ilki, bu qanlı hadisə unudulub yaddan çıxmır, bu dərin yara sağılmış bilir, xalqımızın ürəyində, qəlbində daim yaşayır. Bu hadisə heç vaxt da unudulub yaddan çıxmayaq, bu yara heç vaxt da sağılmayaq. Həmin yaranın üstü azacıq qaysaq bağlaşa da, o, ürəyimizi, qəlbimizi həmişə siddətlə sizildədəq, qanadəq, bizi mənəfət qonşularımızın vəhşi, qanıçən ermənilər oldularını unutmaq qoymayaq...

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermenistanlı qırıqlı qırıqların Rusiyadan 366-ci motoatıcı alayının köməyi ilə Xocalı şəhərini işğal etdikləri vaxt etnik azərbaycanlılara qarşı törətdikləri Xocalı qətləmə adı bir qətlam deyil, dəhşətli bir cinayət, əsl soyqırımdır. O vaxt bu dəhşətli hadisə birdən-birdə baş verməmişdi. Xocalı 1991-ci ilin oktyabrından blokadada idi. Oktyabrın 30-da

şəhərlə avtomobil əlaqəsi tamam kəsilmiş, yeganə vertolyot əlaqəsi qalmışdı. Xocalıya axırıncı vertolyot 1992-ci il yanvarın 28-de gelmişdi. Şuşa şəhərinin səməsində mülki vertolyotun vurulması nticəsində 41 nəferin həlak olmasından sonra bu əlaqə de kesilmişdi. Yanvarın 2-dən şəhərə elektrik enerjisi verilmirdi. Bütün bunlar mənfur düşmənlərinin bu qanlı hadisəyə qabaqcadan gördük-ləri ciddi hazırlıqları idi.

Xocalı soyqırımının miqyası olduqca dəhşətli idi. Bu qanlı hadisə nticəsində 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i qoca və qari olmaqla, 613 Xocalı sakını qatlı yetirilmiş, 8 ailə tamamilə mehv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirmişdi. Düşmən güləsindən 76-sı uşaq olmaqla, 487 nəfər yaralanmış, 1275 nəfər esir götürülmüşdü. Əsir götürürlənlərin də başına tarixdə görünməmiş müsibətlər getirilmiş, onlara ağır işğəncələr verilmişdi. Əsirlərdən 150 nəfərinin, o cümlədən 68 qadının və 26 uşağın taleyi indiye qədər məlum deyil.

Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli faciələrdən biri kimi daxil olan Xocalı soyqırımı tekə xalqımıza yox, bütün əsəriyyətə qarşı tövələnən qəddar cinayət idi. Bu faciə ermənilərin əsrlər boyu xalqımıza qarşı törətdikləri soyqırımların daha bir təzahürü idid. Ölkəmizdə hemin soyqırımanın beynəlxalq məyandasda tanınılması istiqamətində inqidək çox böyük işlər görülmüş, uğurlu nəticələr elde edilmişdir. Bu ardıcıl mübarizənin neticəsidir ki, Azərbaycandan başqa Pakistan və Sudan da Xocalı faciəsini tam seviyyədə qətlam kimi tanrıyır. Meksika, Kolombiya, Cəxiya, Bosniya və Herseqovina, Cibuti, Peru, Honduras, Panama, İordaniya, Rumınıya və Şotlandiya, Koreya Respublikası, bu faciəni parlament seviyyəsində qətlam hesab edir. İndiye qədər ABŞ-in coxşayı ştatları Xocalı soyqırımı qətlam kimi tanrıyan sənəd qəbul edib. Bu hadisə Azərbaycanda "Xocalı soyqırımı", "Xocalı faciəsi" kimi, digər ölkələrdə isə "Xocalı qətləmi" kimi anılır.

Təessüf ki, ölkə daxilində ilk gündən bu

hadisəyə birmənli münasibət bəslənilməyib, ona vahid xətdən yanasılmayıb. Hadisənin ertesi günə baş verənləri dünya ictimaiyyətindən qatdırmaq, ermənilərin işi üzünü açmaq avazına respublikanın o vaxtkı rəhbərliyi daxildə düşmən axtarmaya başlamışdı. Müxəliflər isə yararımız vəziyyətdən istifadə edərək iqtidara qarşı hücuma keçmiş, onu laxlatmağa çalışmışdı. Halbuki, onlar siyasi bacılıklarını konra qoyaraq birləşməli, düşmənə qarşı birlikdə mübarizə aparmalı idilər. Elə buna görə de Azərbaycan Xocalı soyqırımına vaxtında siyasi qiymət verə bilmədi. Bu vacib məsələni də məhz ulu önder Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə qaytdıqdan sonra həll etdi. Xocalı töredilənfaci Milli Məclisde geniş müzakirə olundu, məsələye konkret siyasi qiymət verildi. Parlamentin 24 fevral 1994-cü il tarixli qərarı ilə fevralın 26-sı ölkəmizdə Xocalı Soyqırımı Günü kimi qeyd olunmağa başladı.

Bu il ilk dəfə olaraq Xocalı faciəsinin ilə-

nümü tamam başqa ruhda, başqa formada qeyd olundu. Hər yerde insanlar bu faciə ilə bağlı abidələrinə ötürüne toplaşaraq faciə qurbanlarının ezziz xatirəsini ehtiramlı, böyük qürur hissi ilə andılar. Onları Vətən mühabibəsindəki Qələbəmiz münasibətə müjdələdlər. Bundan sonra iller, əsrlər keçəsə de Xocalı qətləməni unudub yaddan çıxarmayaçaqlarını, qonşularımızın mənfur ermənilər olduğunu nəzərdən qaćırmayaçaqlarını bildirdilər. Bu unutqanlıq inдиye qədər başlığıza çox müsibətlər açıb, çox bələlər getirib.

Olub keçənləri unutmağa, yaddan çıxarmağa haqqımız yoxdur. Faciənin 29-cu ildönümü ilə əlaqədar elə bir şəhər, rayon region olmadı ki, orada anım tədbirləri keçirilənəsin. Hamisində da böyük qürur hissi yəsandı. Milyonlara insanlar beli bükülmüş halda yox, abidələr ötürüne başlarını biki tutub geldilər, Xocalı şəhidlərinə ruhunun şad ələsün, torpaqlarımız azad olundu, qisasınız düşməndən alındı dedilər.

TARÍXÍ ÍLDÖNÜMÜ ÖLKƏMÍZÍN HƏR YERÍNDƏ ÜMUMXALQ DÍQQƏTİ ÍLƏ QEYD OLUNDU, HƏR TƏRƏFDƏ BÖYÜK QÜRUR HÍSSÍ YAŞANDI

Paytaxt Bakıda



XX əsrde bəşər tarixinə Xocalı soyqırımı kimi daxil olan qanlı faciənin 29-cu ildönümü ilə əlaqədar fevralın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva faciə qurbanlarının xatirəsinə Bakının Xətai rayonunda ucaldılmış Abidəni ziyarət ediblər.

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımı abidəsinin önünə əkkil qoydu, faciə qurbanlarının xatirəsini ehtiramlı yad etdi.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva abidənin önünə Güllə dəstəsi qoydu, faciə qurbanlarının xatirəsine ehtiramını bildirdi.

1992-ci ildən başlayaraq faciənin ildönümlərini həmisi əməkdaşlığı ilə qeyd edir, anım tədbirlərində xocalılarla həmrəylik nümayiş etdirirdik. Xalqımız, millətimiz belə bir tədbirin bu il də istirakçısı oldu, Xocalı şəhidlərini ehtiramlı andı. Amma əvvəlləki illərdən fərqli olaraq bu dəfə beli bükülmüş vəziyyətdə yox, qüruruş şəkildə başımızı dik tutmuşduq. İnsanlar mövcud karantin qaydalarına uyğun dəstə-dəstə "Ana harayı" abidəsinin önünə gələrək Xocalı şəhidlərini ehtiramlı andılar, abidə önünə tərəfənlər düzdülər.

Fevralın 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yerli və xarici media nümayəndələri üçün mətbuat konfransı keçirmişdir. 35 media qurumunun 50-dək suallarını cavablandırıb dövlətimizin başçısı Xocalıda baş verənlərə və mövcud vəziyyətə geniş aydınlığını təsdiq etmişdir.

Neftçala şəhərində

Düz 29 il bundan qabaq baş verən Xocalı faciəsi yaralarının daim qanax, bizi həmişə qıṣas, intiqama çağırınan dehşətli hadisələr idid. Bu qanlı hadisəni, faciəni unutmaq haqqımız yox idi. Ona görə ki, o hər birimiznən təsdiq idik, ötən əsriin sonlarında şəhərin salınmasına, genişləndirilməsində neftçalı insaatçılar da yaxından iştirak etmişdilər, yüksək fealiyyət nümunələr göstərmədilər. Cox təessüf ki, vəhşi ermənilər bir gecənən içinde insanlarla birləşdə bütün quşurlanları, yaradılanları da mehv etmişdilər.

O vaxtdan başlayaraq faciənin ildönümlərində ümumxalq kedəri kimi qeyd edir, anım tədbirlərində xocalılarla həmrəylik nümayiş etdirirdik. Belə bir tədbirin bu il də istirakçısı oldu, xocalılarla növbəti dəfə həmrəylik nümayiş etdiridik. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq bu dəfə beli bükülmüş vəziyyətdə yox, rəhbərliyi təqdim etdirirdik. Xalqımız, millətimiz belə bir tədbirin bu il də istirakçısı oldu, Xocalı şəhidlərini ehtiramlı andı. Amma əvvəlləki illərdən fərqli olaraq bu dəfə beli bükülmüş vəziyyətdə yox, qüruruş şəkildə başımızı dik tutmuşduq. İnsanlar mövcud karantin qaydalarına uyğun dəstə-dəstə "Ana harayı" abidəsinin önünə gələrək Xocalı şəhidlərini ehtiramlı andılar, abidə önünə tərəfənlər düzdülər.

Üçün lazımi addımlar atıblar. Diger tələyülü məsələlər kimi bu məsələ de yalnız ulu önder Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə yenidən qayğılarından sonra gündəmə gələrək öz siyasi qiymətini alıb. Məhz əməkdaşlığı təşəbbüsündən sonra Milli Məclis Xocalı faciəsi zamanı baş verənləri geniş müzakirə edərək ona hüquqi-siyasi qiymət verib və Milli Məclisin 24 fevral 1994-cü il tarixli qərarla ilə fevralın 26-sı ölkəmizdə Xocalı Soyqırımı Günü kimi qeyd olunmağa başlanıblı.

Ümumilli lider Heydər Əliyevin müdrük siyasetini, müəyyənləşdirildiyi işləyi bütün sahələrdə uğurla davam etdirən möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev ardıcıl səfərləri, heyata keçirdiyi tədbirlər, gördüyü işlər də nəticəsiz qalmadı, öz təsirini göstərdi. Azərbaycan

yətərliyinə əlaqələndiriləməsi bu işə yeni güclü təkan verdi.

O vaxtdan başlayaraq xalqımız bu günü həmisi böyük ehtiramlı qeyd edərək Xocalı şəhidlərinin ezziz xatirəsini hər birlikdə anır. Milyonlara insanlar beli bükülmüş halda yox, abidələr ötürüne başlarını biki tutub geldilər, Xocalı şəhidlərinə ruhunun şad ələsün, torpaqlarımız azad olundu, qisasınız düşməndən alındı dedilər.

Şübəsiz, rayonumuz da bu tədbirlərdən ənənəvi şəhər olur. Ətən illərdə biz bunun canlı şəhərlər olmuyuq. Rayonumuzun sakınıları da Neftçala şəhərinin mərkəzindəki "Xocalı" abidəsinin önünə gələrək buraya tərəfənlər düzəldilər.

Fevralın 26-da Xocalı Soyqırımı Gündənəkən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən Seyidov, rayonun rəhbər işçiləri de buraya gəldilər. Anım mərasimlərindən sonra tərəfənlər də Xocalı şəhərindən keçirildi. Fevralın 26-da Xocalı şəhərində faciənin ildönümlərindən etibarən abidənin etrafında yənə çoxlu adam vardi. Hami karantin qaydasına uyğun maska təxmişdi, məsafə saxlayırdı. Təyin olunan vaxtda rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Mirhəsən

